

TEŻOR TA' ARTEFATTI ANTIKI MOGHTI LIL HERITAGE

MALTA MILL-KOLLEZZJONIST LOKALI PAUL ZAMMIT

Stqarrija | 28 ta' Frar 2025

Kollezzjoni ġeneruża ta' artefatti storiċi nġhatat mill-kollezzjonist lokali Paul Zammit lil Heritage Malta, biex tintwera fil-Palazz tal-Gran Mastru fil-Belt Valletta. Din hija wahda mill-akbar u l-aqwa ghotjiet li qatt irċeviet il-kollezzjoni nazzjonali sa mit-twaqqif tal-Kumitat għall-Amministrazzjoni tal-Mużew fl-1903.

Is-Sur Zammit għamel din id-donazzjoni kemm biex tibqa' tifikira tiegħu kif ukoll f'għieħ il-memorja tal-ġenituri tiegħu, Pio Eucharistico u Emmanuela Zammit.

Il-kollezzjoni mogħtija tinkludi artefatti l-ġmiel tagħhom mis-seklu 16 sas-seklu 18, li jvarjaw minn għamara, pitturi, linef u arazzi mirquma sa damaski. Jispikkaw fosthom insibu sett rari hafna ta' żewġ gradenzi u bureau, armarju minn żmien l-Assedju l-Kbir, u żewġ arazzi tas-seklu 17 li juru xeni bibliċi. Dawn tal-aħħar ġew trasportati lejn id-De Wit Royal Manufacturers fil-Belġju, biex jiġu kkonservati flimkien mal-arazzi tal-Palazz li bdew jiġu ttrattati s-sena l-oħra.

Hafna mill-oġġetti mogħtija, li s-Sur Zammit bi mħabba u passjoni għaqqad u ha ħsieb matul is-snin, joriġinaw minn Malta. Madankollu hemm ukoll uħud li huma Taljani, Franciżi, u Ingliżi. Il-kollezzjoni mogħtija se tintwera f'seba' spazji differenti fil-Palazz, biex b'hekk tarrikkixxi l-kollezzjoni nazzjonali u ttejjeb l-esperjenza tal-viżitatur.

Il-Ministru għall-Wirt Nazzjonali, l-Arti u l-Gvern Lokali, Owen Bonnici, qal li fl-2024 ġew irregistrati 132 donazzjoni lil Heritage Malta. Dawn jinkludu eluf ta' artefatti u kampjuni naturali, minn kollezzjonijiet ta' insetti għal hwejjeġ, dokumenti, għodod u oġġetti artistċi.

"Dawn il-kontribuzzjonijiet jarrikkixxu l-patrimonju kulturali tagħna u jsaħħu r-riċerka u l-wirjiet. Ghotjiet ta' oġġetti ta' valur storiku, kulturali, arkeologiku, naturali, huma kkonservati fl-oġġla standards biex jiġi assigurat li jibqgħu magħna halli jirrakkontaw ġrajjiethom lill-ġenerazzjonijiet futuri. Kontribuzzjonijiet bħal dawn jespandu l-ambitu għall-istudju u l-interpretazzjoni tal-passat tagħna, u b'hekk jixhtu dawl fuq aspetti ġodda u mhux esplorati ta' wirt pajjiżna," sostna l-Ministru Bonnici.

Mario Cutajar, Chairperson ta' Heritage Malta, saħaq li: "Il-patrimonju ma jinstabx biss fil-mużewijiet. Il-kollezzjonijiet li jingabru b'tant għozza u reqqa fid-djar jafu jintisġu mal-istorja tagħna. Heritage Malta hija d-dar naturali għal dawn il-kollezzjonijiet, biex ikomplu jiġu apprezzati, studjati u anke jsibu udjenzi ġodda. Ghotjiet bħal din ikomplu jkattru u jistagħnu l-kollezzjonijiet nazzjonali, li permezz tagħhom nagħrfu lilna nfusna."

Noel Zammit, il-Kap Eżekuttiv ta' Heritage Malta, esprima l-gratitudni tiegħu għal dan il-kontribut generuż: "Nirringrazzjaw hafna lis-Sur Zammit għad-donazzjoni imprezzabbli tiegħu. Donazzjonijiet bħal dawn jimlew lil Heritage Malta b'energija ġdida – mhux biss għax huma wirjiet b'saħħithom ta' fiduċja fil-ħidma tal-aġenzija, iżda wkoll għax jgħinuha fit-twettiq tal-missjoni tagħha li tippreserva, tikkonserva u tagħmel aċċessibbli l-wirt kulturali tagħna. Missjoni li Heritage Malta ma tistax twettaq waħedha."

Paul Zammit iddeskriva kif, "Id-donazzjoni ta' dawn l-artefatti lill-Palazz tal-Gran Mastru ḥassejtha bħala rotta naturali. F'din il-binja storika nazzjonali, jistgħu jkomplu jaffaxxinaw u jspiraw lil vizitaturi u riċerkaturi għas-snin li ġejjin, u jħajru lil aktar nies jagħmlu bħali."

Filwaqt li mhux l-artefatti kollha jistgħu jiġu aċċettati mill-aġenzija, inheggu lil kull min qed jikkunsidra li jagħti donazzjoni biex jgħaddilna aktar dettalji. Għal aktar informazzjoni dwar kif tagħmel dan, tista' żżur: <https://patronage.heritagemalta.mt/leave-a-legacy/>.